

Lærerveiledning

Identitet i samtidskunsten

Astrup Fearnley-samlingen

Innhold

- S. 2 Praktisk info
- S. 2 Introduksjon til formidlingstilbudet
- S. 3 Forankring i læreplanverket
- S. 3 Forslag til forarbeid
- S. 3 Forslag til etterarbeid
- S. 4 Utvalgte kunstnere i utstillingen

Astrup Fearnley-samlingen er en av Europas mest omfattende samlinger av internasjonal samtidskunst. Hans Rasmus Astrup, museets grunnlegger, begynte å kjøpe kunst på 1960-tallet, og helt fra starten av bygget han opp en samling der det var kunstnerskapene som stod i sentrum snarere enn historiske perioder og stiler. Ved hans bortgang i 2021 bestod Astrup Fearnley-samlingen av mer enn 1500 verk, og den blir stadig utvidet med nye innkjøp.

Utstillingen inkluderer flere verk som omhandler personlig og kollektiv identitet, med spørsmål omkring kjønn, seksualitet, etnisitet og kulturell tilhørighet, og er dermed en utmerket arena for barn og unge å samtale om tematikken.

Identiteten vår handler om hvem vi er, basert på faktorer som kultur, språk, nasjonalitet, hvor vi bor, utseende, kjønn, kroppsspråk og fingeravtrykk – men også hva vi interesserer oss for eller hvor vi selv kjenner tilhørighet til, som musikksmak, klesstil eller religion. Hvordan kan identiteten vår, og følelser, tanker og meninger om den, komme til uttrykk i kunsten? Astrup Fearnley Museet inviterer elever inn i utstillingsrommene for å utforske temaet!

Praktisk informasjon

For bestilling av omvisninger:
[Barnehage, grunnskole og VGS \(afmuseet.no\)](mailto:Barnehage, grunnskole og VGS (afmuseet.no))

Varighet: 45–60 min
Tidspunkt: tirsdag–fredag
Sted: Astrup Fearnley Museet

Har du innspill eller spørsmål?
Ta gjerne kontakt!

Formidlingskoordinator barn og unge:
Marianne Reve m.reve@afmuseet.no

Formidlingsleder:
Marie Christine Vallestad m.vallestad@afmuseet.no

Forankring i læreplanverket

For formidlingstilbudet *Identitet i samtidskunsten* har Astrup Fearnley Museet utarbeidet en felles lærerveiledning for grunnskolen. Formidlerne tilpasser likevel omvisningen til de ulike trinnene. Tilbudet kan også tilpasses videregående skole. I læreplanverket (LK20) er et av kompetansemålene etter 4. trinn å kunne samtale om identitet, mangfold og fellesskap og reflektere over hvordan det kan oppleves ikke å være del av fellesskapet. Etter 10. trinn er et av kompetansemålene å kunne analysere hvordan identitet og steds-tilhørighet kommuniseres gjennom kunst. Med stor variasjon i både kunstnerskap og kunstuttrykk, gir Astrup Fearnley-samlingen et godt utgangspunkt for å utforske, reflektere og sette ord på nettopp dette.

Med dialogbasert undervisning som metode blir ikke elevene bare tilskuere, men medprodusenter av den estetiske opplevelsen. Omvisningen vil være forankret i kompetansemålene under, der nøkkelordene identitet, tilhørighet og fellesskap vil stå i fokus.

Kompetansemål i samfunnsfag etter 4. trinn

- samtale om identitet, mangfold og fellesskap og reflektere over hvordan det kan oppleves ikke å være del av fellesskapet

Kompetansemål i kunst og håndverk etter 7. trinn:

- undersøke hvordan kjønnsroller vises i kulturelle uttrykk før og nå, og lage visuelle uttrykk som utfordrer stereotypier

Kompetansemål i kunst og håndverk etter 10. trinn:

- analysere hvordan identitet og stedstilhørighet kommuniseres i arkitektur, klestradisjoner, kunst eller gjenstander, og integrere kulturelle referanser i eget skapende arbeid

Forslag til forarbeid

I forkant av utstillingsbesøket, oppmuntrer vi dere til å samtale og arbeide med ett eller flere av følgende punkt, individuelt og/eller gruppevis. Gjennomføring av forarbeid vil kunne gjøre det lettere for elevene å aktivere forkunnskaper og å ta del i dialog under selve utstillingsbesøket. Gjør gjerne en oppsummering i plenum, der dere også kan ta for dere relevante begreper.

- Hva legger dere i ordet identitet?
- Tenk gjennom hva som er en viktig del av din identitet.
- Hva er fellesskap? Og hvor kan man oppleve fellesskap?

Forslag til etterarbeid

Utkledning og fotografi:

Ved hjelp av kostymer, rekvisitter og kamera velg en eller flere av oppgavene nedenfor:

- Lag en presentasjon av deg selv slik du selv ser deg.
- Lag en presentasjon av deg selv slik du tror andre ser deg.
- Skap en fantasivariant av deg selv, for eksempel som en historisk person eller mytologisk karakter.

Oppgaven kan også løses med tekst, tegning, collage eller med andre materialer.

Utvalgte kunstnere i utstillingen

Under utstillingsbesøket vil elevene, sammen med en av museets engasjerte formidlere, utforske et utvalg verk som kan gi ulike innganger til identitetstematikken. Formidleren vil velge ut og tilpasse verk til den enkelte gruppe og forholde seg til eventuelle praktiske hensyn.

Cindy Sherman

Cindy Sherman (f. 1954, USA) er en av vår tids fremste og mest innflytelsesrike kunstnere. Hun tilhører en generasjon post-moderne kunstnere som tok i bruk fotografiet og redefinerte det i en stadig mer visuell orientert kultur. Med utgangspunkt i fotografiske fremstillinger av kvinneroller, skaper hun gjenkjennelige bilder som speiler et mangfold av mennesketyper. Hun bruker seg selv som modell og fremstiller like gjerne filmstjerner og andre kjendiser, som abnorme monstre fra eventyrenes verden. Bildene til Sherman ble nøkkelverk i en omveltende tid for kunstbegrepet, og utfordrer fortsatt idéer om representasjon, identitet og portrett.

Frida Orupabo

Frida Orupabos (f. 1986) kunst setter lys på emner som vold, kjønn, etnisitet og seksualitet. Verkene tar ofte utgangspunkt i bilder fra kolonihistorien som kunstneren finner på internett. Hun bearbeider de eksisterende bildene og setter dem sammen med papirnåler til fysiske collager som kan minne om papirdukker.

Jeff Koons

Michael Jackson and Bubbles, 1988

Jeff Koons (f. 1955, USA) framstiller Michael Jackson som et forgyldt og opphøyet ikon i verket *Michael Jackson and Bubbles*. Kunstverket viser artisten mens han var på topp i sin karriere. Musikk er en viktig del av mange unges liv, og i omvisningen stiller vi spørsmål ved hva slags ikoner som har betydning for unge sin identitet i dag.

Silje Figenschou Thoresen

Et stille og beskyttet farvand, de overliggende lag gik uforstyrret hen over den, 2024

Silje Figenschou Thoresen har vokst opp med samiske tradisjoner og læren om hvordan man bruker det man har tilgjengelig når et problem skal løses. Dette tar hun med seg inn i kunsten sin – kan rester av et gammelt gjerde bli til noe nytt? Kan en ødelagt gjenstand bli til kunst? Figenschou Thoresen finner også inspirasjon i materialene og forsøker å samarbeide med dem, snarere enn å endre på dem. Denne måten å tenke og arbeide på har en lang historie innen det samiske og i urfolkstenkning og praksis.